

ធនាគារជាតិ នៃ កម្ពុជា

លេខ.....

សន្ទុកថា

ឯកឧត្តម ជា ចាន់តុ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
ផ្ត្រែងក្នុងឱកាសបើកសន្និបាតបូកសរុបលទ្ធផលការងារធនាគារជាតិ
និងទិសដៅការងារធនាគារជាតិ ឆ្នាំ២០១២ របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
នៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ថ្ងៃទី១៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១២
២០១២ * ២០១២

សូមគោរព :

- គណៈអធិបតី
- លោក Arnaud de VILLEPOIX ជំនាញការ IMF ប្រចាំនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- លោក Robert Beerens ជំនាញការនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- លោក Lachlan Fleming ជំនាញការនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- លោក Ye-Hong Ahn ជំនាញការធនាគារកណ្តាលកូរ៉េ នៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញាទាំងអស់ ជាទីស្នេហា

ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំមានក្តីសោមនស្សរីករាយជាអតិបរមា ដោយបានមកចូលរួមក្នុងសន្និបាតបូកសរុបលទ្ធផលការងារធនាគារជាតិ និងទិសដៅការងារធនាគារជាតិ ឆ្នាំ២០១២ របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ជាមួយលោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី និងនាងកញ្ញា នាពេលនេះ ។ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាយើងតែងតែរៀបចំប្រារព្ធពិធីនេះឡើង ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ និងអបអរសាទរចំពោះលទ្ធផលការងាររបស់ខ្លួនដែលសម្រេចបាន និងដើម្បីបង្កបរិយាកាសឱ្យមន្ត្រីបុគ្គលិករបស់យើងទាំងនៅទីស្នាក់ការកណ្តាល និងនៅសាខារាជធានី-ខេត្ត បានជួបប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាទាំងផ្នែកការងារនិងទំនាក់ទំនងសង្គមឱ្យកាន់តែជិតស្និទ្ធច្រើមទៀត ។ សន្និបាតយើងថ្ងៃនេះត្រូវបានរៀបចំឡើង បន្ទាប់ពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់អាណត្តិទី៣ កាលពីដើមខែមិថុនាកន្លងមក ។

ជាមួយគ្នានេះ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណនិងកោតសរសើរយ៉ាងខ្លាំង ចំពោះមន្ត្រីបុគ្គលិកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ទាំងអស់ ដែលបានខិតខំបំពេញការងារប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវ កសាងសមិទ្ធផលជាច្រើនជូនធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងរួមចំណែកអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធធនាគារនៅកម្ពុជាឱ្យមានការរីកចម្រើនប្រកបដោយមានសុវត្ថិភាព និងមានប្រសិទ្ធភាព ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុរយៈពេលវែងរបស់រដ្ឋាភិបាល ។

លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ជាទីមេត្រី

ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះ ខ្ញុំសូមជម្រាបថា សន្និបាតរបស់យើងថ្ងៃនេះរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងផ្សព្វផ្សាយពីលទ្ធផលការងារសំខាន់ៗរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នៅឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០១២ ដូចតទៅ ៖

I/- សភាពការណ៍ទូទៅនៃសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក តំបន់ និងសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា

តាមការព្យាករណ៍របស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF) នៅឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០១២នេះ ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកមានស្ថិរភាពជាបង្អួច ដោយសារការងើបឡើងវិញបន្តិចម្តងៗ នៃសេដ្ឋកិច្ចសហរដ្ឋអាមេរិក ការខិតខំដោះស្រាយវិបត្តិបំណុលសាធារណៈនៅតំបន់ប្រាក់អឺរ៉ូ ការថយចុះនៃសម្ពាធអតិផរណា និងការស្តារឡើងវិញកាន់តែប្រសើរនៃប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសកល បន្ទាប់ពីអាជ្ញាធរបានចាត់វិធានការដោះស្រាយវិបត្តិកន្លងមក ។

ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកនៅឆ្នាំ២០១២នេះ នឹងមានកំណើន ៣,៥% ធៀបនឹង ៣,៩% នៅឆ្នាំ២០១១ ។ ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចនៅសហគមន៍អឺរ៉ុបអាចមាននិន្នាការធ្លាក់ចុះក្នុងកម្រិតមួយទាប ខណៈដែលប្រទេសជឿនលឿនមួយចំនួននៅក្រៅតំបន់អឺរ៉ុប រួមទាំងប្រទេសជប៉ុនផង កំពុងប្រឈមនឹងកំណើនទាបនៅឡើយ ។ សេដ្ឋកិច្ចសហរដ្ឋអាមេរិកមានកំណើន ២,១% ធៀបនឹងកំណើន ១,៧% នាឆ្នាំ២០១១ ។ ចំពោះប្រទេសឧស្សាហកម្មនៅអាស៊ី អាចនឹងមានកំណើន ២,២% គឺខ្ពស់ជាងកម្រិត -០,២% នៅឆ្នាំ២០១១ ក្នុងនោះប្រទេសអូស្ត្រាលីមានកំណើន ៣% ធៀបនឹង ២% ឆ្នាំ២០១១ និងជប៉ុនមានកំណើន ២% ធៀបនឹង -០,៧% ឆ្នាំ២០១១ ។

ចំណែកឯប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍និងកំពុងងើបឡើងមានកំណើន ៥,៧% ធៀបនឹង ៦,២% ឆ្នាំ២០១១ ក្នុងនោះសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសចិនត្រូវបានរំពឹងថានឹងមានកំណើន ៨,២% ធៀបនឹង ៩,២% នាឆ្នាំ២០១១ ។ ទន្ទឹមនោះ ប្រទេសកូរ៉េនិងតៃវ៉ាន់ដែលជាដៃគូពាណិជ្ជកម្មនិងវិនិយោគសំខាន់សម្រាប់កម្ពុជា ត្រូវបានរំពឹងថាមានកំណើន ៣,៥% និង ៣,៦% រៀងគ្នា ។ សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាននឹងមានកំណើន ៥,២% ធៀបនឹង ៤,៦% នៅឆ្នាំ២០១១ ។ ភាពល្អប្រសើរនេះ ដោយសារតំបន់អាស៊ីមានមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចរឹងមាំ និងបានអនុវត្តគោលនយោបាយសារពើពន្ធនិងរូបិយវត្ថុទន់ភ្លន់ ដែលជានាំទប់ស្កាត់ការឆ្លងរាលដាលនៃវិបត្តិទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ ។

ចំពោះសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាវិញ បានបន្តកើនឡើងក្នុងល្បឿនមួយគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ។ តាមការព្យាករណ៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាលរំពឹងថា នៅឆ្នាំ២០១២នេះ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនឹងកើនឡើងប្រមាណ ៧% ធៀបនឹង ៧,១% នៅឆ្នាំ២០១១ ។ កំណើននេះគាំទ្រដោយវិស័យកសិកម្ម ទេសចរណ៍ កាត់ដេរ និងវិនិយោគផ្ទាល់បរទេស គួបផ្សំនឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយត្រឹមត្រូវរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការធ្វើពិពិធកម្មវិស័យផលិតកម្ម ជាពិសេសវិស័យកសិកម្ម និងពិពិធកម្មទីផ្សារនាំចេញផង ពិតជាបានរួមចំណែកគាំទ្រដល់ស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។

(Handwritten mark)

II/- លទ្ធផលការងារសំខាន់ៗដែលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាសម្រេចបាន

ដើម្បីរួមចំណែកពង្រឹងស្ថិរភាពប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុនិងស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ឆ្ពោះទៅគាំទ្រការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិប្រកបដោយចីរភាព ស្របតាមកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានខិតខំបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួន ក្នុងការរក្សាស្ថិរភាពថ្លៃប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយរក្សាបាននូវស្ថិរភាពនៃតម្លៃប្រាក់រៀល និងអត្រាប្តូរប្រាក់រៀលធៀបនឹងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក និងគ្រប់គ្រងអត្រាអតិផរណាឱ្យមានកម្រិតទាប ប្រែប្រួលក្នុងកម្រិតមួយអាចគ្រប់គ្រងបាន ។ តាមរយៈការអនុវត្តនយោបាយរូបិយវត្ថុដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ជារួម ស្ថានភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនៅតែរក្សាស្ថិរភាពល្អប្រសើរ សម្រាប់គាំទ្រដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។

សមិទ្ធផលទាំងនេះអាចឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈសូចនាករសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម ៖

នៅក្នុងឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០១២នេះ អត្រាប្តូរប្រាក់រៀលធៀបនឹងប្រាក់ដុល្លារបានឡើងថ្លៃប្រមាណ ០,២% ធៀបនឹងខែមិថុនា នៅឆ្នាំ២០១១ ។ អត្រាអតិផរណាមាននិន្នាការថយចុះគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ពី ៥,៨% នៅខែមករា មក ៣,១% នៅខែមិថុនា ។ រូបិយវត្ថុទូទៅ (M2) មានកំណើនឆ្នាំលើឆ្នាំ ១៣,៤% ដោយភាពស៊ីជម្រៅនៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមានកម្រិតប្រមាណ ៤៧% នៅខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១២ ធៀបនឹង ៤២% នាគ្រាដូចគ្នានៅឆ្នាំមុន ។ ទុនបម្រុងអន្តរជាតិដុលបានកើនឡើងរហូតដល់ ៣.៣០៣ លានដុល្លារអាមេរិក ដែលអាចធានាការនាំចូលបានចំនួនប្រមាណ ៤,៥ខែ ។ ការគ្រប់គ្រងទុនបម្រុងត្រូវបានអនុវត្តដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ស្របតាមភាពរឹងមាំនៃមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។ ស្ថិរភាពថ្លៃនិងតម្លៃប្រាក់រៀលបានរួមចំណែកពង្រឹងជំនឿទុកចិត្តរបស់សាធារណជនទូទៅចំពោះសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ។

ក្រៅពីការចូលរួមពង្រឹងស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារួមចំណែកអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុរយៈពេលវែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ហើយសម្រេចបានលទ្ធផលល្អប្រសើរ ដូចខាងក្រោម ៖

១/- វិស័យធនាគារ : វិស័យនេះមានការអភិវឌ្ឍនិងរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ទាំងវិសាលភាពនិងទំហំប្រតិបត្តិការ និងបានដើរតួនាទីស្នូលក្នុងការរួមចំណែកអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។ ផ្នែកវិសាលភាពនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ធនាគារពាណិជ្ជមានចំនួន៣២ ធនាគារឯកទេសចំនួន៧ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុចំនួន៣២ ក្នុងនោះមានគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុចំនួន៧ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យទទួលប្រាក់បញ្ញើពីសាធារណជន ប្រតិបត្តិការឥណទានជនបទដែលបានចុះបញ្ជីចំនួន៣០ ក្រុមហ៊ុនភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុចំនួន១ ភតិយភាគីចំនួន១១ ការិយាល័យព័ត៌មានឥណទានចំនួន១ និងអាជីវកម្មប្តូរប្រាក់ដែលមានអាជ្ញាប័ណ្ណចំនួន ៤៧ និងបានចុះបញ្ជីចំនួន ១.៥១២ ។

ចំពោះទំហំប្រតិបត្តិការវិញ ប្រាក់បញ្ញើក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារបានកើនឡើង ២២% និង ឥណទានដល់វិស័យឯកជនបានកើនឡើង ៣៣% ធៀបនឹងគ្រាដូចគ្នានៅឆ្នាំ២០១១ ។ ចំនួន អ្នកផ្ញើប្រាក់កើនដល់ ១.៣៦៩.០០០ នាក់ ធៀបនឹង ១.១៦៤.០០០ នាក់ និងអ្នកខ្ចីឥណទាន កើនដល់ ៤៤៣.០០០ នាក់ ធៀបនឹង ២៨៦.០០០ នាក់ ក្នុងគ្រាដូចគ្នានៅឆ្នាំ២០១១ ។ ការ វិវត្តរីកចម្រើននេះគួបផ្សំនឹងការអនុវត្តវិធានការប្រុងប្រយ័ត្នផងនោះ បានធ្វើឱ្យឥណទាន មិនដំណើរការ (NPL) ថយចុះជាលំដាប់មកត្រឹម ២,៤% នៃកញ្ចប់ឥណទានសរុប ។

ប្រការដែលគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៅដើមឆ្នាំ២០១២នេះ គ្រឹះស្ថានធនាគារបានពង្រីក បណ្តាញសាខារបស់ខ្លួន ១១កន្លែងនៅក្នុងប្រទេស និងបានបើកការិយាល័យតំណាងរបស់ខ្លួន នៅបរទេស គឺប្រទេសឡាវនិងភូមាផងដែរ ។ ចំពោះផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងវិស័យធនាគារ បានបន្តរីកចម្រើនជាលំដាប់ ដូចជាម៉ាស៊ីន ATM បច្ចុប្បន្នមានចំនួន ៦១៣កន្លែង រួមទាំងសេវា បណ្តុំឥណទាន, បណ្តុំឥណទាន, សេវាសន្សំជាមាស, សេវាធនាគារ E-banking, និងប្រតិបត្តិករ ធនាគារចល័តជាដើម ក៏មានការរីកចម្រើនឥតឈប់ឈរផងដែរ ។

២/- វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ : មានការរីកចម្រើនយ៉ាងខ្លាំង ត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាវិស័យ គន្លឹះក្នុងការរួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន ។ ជាក់ស្តែង ចំនួនអតិថិជនបាន កើនដល់ ១.៣០០.០០០ នាក់ ធៀបនឹងប្រមាណ ១.១៩៥.០០០ នាក់ និងឥណទានសរុបមាន ចំនួន ២.៩៩២ ពាន់លានរៀល គឺកើនឡើងប្រមាណ ៤៥,១% ធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នានៅ ឆ្នាំ២០១១ ។ ប្រាក់បញ្ញើវិញមានចំនួន ៧១៩,២៣ ពាន់លានរៀល ពីអ្នកផ្ញើប្រាក់ចំនួន ៣៦០.៦៧៦ នាក់ ។ អនុបាតឥណទានមិនដំណើរការមានចំនួនតែ ០,៣% ប៉ុណ្ណោះ គិតត្រឹម ដំណាច់ឆមាសទី១នេះ ។

ការរីកចម្រើននេះ បានរួមចំណែកអភិវឌ្ឍអាជីវកម្មធុនតូចនិងមធ្យម និងវិស័យកសិកម្ម នៅកម្ពុជា ។

៣/- ការងារត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ : ខណៈដែលវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមាន ភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នា និងប្រឈមនឹងហានិភ័យនៃវិបត្តិទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជាក្នុងនាមជាអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យនិងបញ្ញត្តិកម្ម បានពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យសុខភាព គ្រឹះស្ថានធនាគារជាប់ជាប្រចាំ តាមរយៈការចុះទៅត្រួតពិនិត្យដល់ទឹកនៃកន្លែងនិងត្រួតពិនិត្យ លើឯកសារ ក្នុងបំណងដើម្បីជួយពង្រឹងអភិបាលកិច្ចល្អនិងភាពរឹងមាំរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ ។ គិតត្រឹមឆមាសទី១ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបញ្ចប់ការត្រួតពិនិត្យដល់ទឹកនៃកន្លែងចំពោះធនាគារ ពាណិជ្ជចំនួន១១ ធនាគារឯកទេសចំនួន២ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុចំនួន៥ និងប្រតិបត្តិករ ឥណទានជនបទចំនួន៣ ។

ជាមួយ យើងបានពិនិត្យឃើញថា ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារមានភាពល្អប្រសើរ និងគោរពតាមវិធានការប្រុងប្រយ័ត្ន ។ ចំពោះគ្រឹះស្ថានធនាគារមួយចំនួនដែលមានចំណុចខ្វះខាត យើងបានផ្តល់អនុសាសន៍ដើម្បីកែតម្រូវ និងមានវិធានការដោះស្រាយតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែងផងដែរ ។

៤/- ការពង្រឹងអភិបាលកិច្ចល្អ : ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានពង្រឹងការងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុងនិងការងារអធិការកិច្ចឱ្យស្របតាមគោលការណ៍ត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង តាមរយៈការបំពាក់ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា ដាក់ចេញនូវបទប្បញ្ញត្តិនានា និងបណ្តុះបណ្តាលសមត្ថភាពជំនាញរបស់មន្ត្រីបុគ្គលិកនៅតាមសាខាធានី-ខេត្ត ។ ជាក់ស្តែង នាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុងបានចេញផ្សាយរបាយការណ៍សវនកម្មសម្រេចរបស់នាយកដ្ឋានបោះផ្សាយនិងឃ្លាំងបេឡា នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងការប្តូរប្រាក់ ព្រមទាំងសាខាខេត្តស្វាយរៀង កំពត តាកែវ ក្រចេះ និងកំពង់ឆ្នាំង ព្រមទាំងបានចុះធ្វើសវនកម្មនៅខុទ្ទកាល័យអំពីការគ្រប់គ្រងសម្ភារៈ និងនៅសាខាធានី-ខេត្តអំពីដំណើរការនៃប្រព័ន្ធ Flexcube ។

ចំពោះការងារអធិការកិច្ចវិញ យើងបានចុះត្រួតពិនិត្យនៅសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានចំនួន៥ ដោយផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើការធានាសុវត្ថិភាពឃ្លាំងប្រាក់ ការគ្រប់គ្រងសុវត្ថិភាពឃ្លាំងប្រាក់ ការងារគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ និងការអនុវត្តកាលសេចក្តីណែនាំរបស់នាយកដ្ឋានជំនាញដែលបានដាក់ចុះ ព្រមទាំងពង្រឹងគុណវុឌ្ឍិ វិន័យការងាររបស់មន្ត្រីបុគ្គលិក និងប្រសិទ្ធភាពការងារនៅតាមសាខាឱ្យកាន់តែប្រសើរ ។

៥/- ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារអន្តរធនាគារ : បច្ចុប្បន្ន យើងកំពុងរៀបចំយន្តការអនុវត្តតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស បណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស កសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទីផ្សារ និងមូលដ្ឋានគតិយុត្តជាដើម ខណៈដែលទីផ្សារមូលបត្រនិងទីផ្សារទុននៅកម្ពុជាបានដំណើរការនាពេលថ្មីៗនេះ ដើម្បីបង្កើនជំនឿទុកចិត្តនិងឱ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងធនាគារខ្ចីគ្នា នៅពេលដែលជួបបញ្ហាខ្វះខាតសន្ទនីយភាព ។

៦/- ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធជាតិទូទាត់ : ក្រោមជំនួយឧបត្ថម្ភពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ADB) ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាយើងបានរៀបចំប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ ដែលមានលក្ខណៈមជ្ឈការដើម្បីសម្រួលដល់ការទូទាត់ពាណិជ្ជកម្មឱ្យកាន់តែសម្បូរបែប និងមានប្រសិទ្ធភាព តាមរយៈការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ទូទាត់ផ្សេងៗ ដូចជា មូលប្បទានបត្រនិងការផ្ទេរអេឡិចត្រូនិកជាដើម ។ ដើម្បីសម្រួលប្រតិបត្តិការនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបំពាក់ Client Module ដល់សមាជិកសភាជាតិទាត់ចំនួន ៣៨គ្រឹះស្ថាន និងសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាដែលមានសភាជាតិទាត់ ។

ក្រៅពីនេះ យើងបានរៀបចំក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តសម្រាប់គ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុន ឬគ្រឹះស្ថាន មិនមែនធនាគារ រួមទាំងក្រុមហ៊ុនទូរសព្ទចល័តដែលធ្វើជាអ្នកដំណើរការតតិយភាគីក្នុងការ ផ្តល់សេវាផ្ទេរប្រាក់ ឬសេវាទូទាត់ផ្សេងៗទៀត ដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួនស្ថិតនៅក្រោម ការគ្រប់គ្រងរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាផងដែរ ។

៧/- ការពង្រឹងប្រតិបត្តិការសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារាជធានី-ខេត្ត : ដើម្បីបន្តអនុវត្តតាម កម្មវិធីកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលជំហានទី២ យើង បានពង្រឹងប្រតិបត្តិការផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន ដោយបំពាក់ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា បណ្តុះបណ្តាលផ្នែក ការងារប្រតិបត្តិការនិងជំនាញ IT និងរៀបចំការងារចាត់តាំងមន្ត្រីបុគ្គលិកនៅតាមសាខា រាជធានី-ខេត្ត ស្របតាមការងារជាក់ស្តែង ។

ក្រៅពីនេះ យើងបានបន្តតាមដានការអនុវត្តកម្មវិធីប្រព័ន្ធធនាគារស្នូល (CBS) នៅតាម សាខារាជធានី-ខេត្ត ព្រមទាំងបន្តបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស ទាំងផ្នែកបច្ចេកទេសនិង ការងារគ្រប់គ្រងត្រូវបានពង្រឹង ដើម្បីពង្រឹងការអនុវត្តប្រព័ន្ធនេះឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ថែមទៀត ។

លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ជាទីមេត្រី

ចំពោះកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិជាលក្ខណៈទ្វេភាគីនិងពហុភាគីវិញ ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជាមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ និងធនាគារកណ្តាលនៃ ប្រទេសក្នុងតំបន់ ហើយសម្រេចបានសមិទ្ធផលដូចតទៅ ៖

១/- មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF) : ក្រុមបេសកកម្មមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិបានមក បំពេញបេសកកម្មនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាចំនួន ២លើក ។ លើកទី១នៅចុងខែមេសា ដើម្បី ពិភាក្សាពីវឌ្ឍនភាពការងារស្ថិតិនិងជញ្ជីងទូទាត់ ការរៀបចំផែនការសកម្មភាព និងអនុសាសន៍ថ្មី ស្របតាមស្តង់ដារស្ថិតិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ ។ លើកទី២ នៅចុងខែឧសភា ឆ្នាំ២០១២នេះ ដើម្បី ពិនិត្យការវិវត្តរីកចម្រើននៃស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និងពិភាក្សាគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច នៅឆ្នាំ២០១២ និងឆ្នាំ២០១៣ ដោយផ្តោតសំខាន់លើ (១). ស្ថានភាពរូបិយវត្ថុបច្ចុប្បន្ន និងការ ព្យាករណ៍ស្ថានភាពរូបិយវត្ថុអនាគត (២). ការគ្រប់គ្រងទុនបម្រុងអន្តរជាតិឆ្នាំ២០១២-២០១៣ (៣). ក្របខ័ណ្ឌម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ២០១២-២០១៣ និង (៤). បញ្ហាអតិផរណា និងស្ថានភាព បច្ចុប្បន្ននៃក្របខ័ណ្ឌព្យាករណ៍សន្ទនីយភាពនៃប្រព័ន្ធធនាគារ។

ជារួម អង្គការមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិបានវាយតម្លៃល្អពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ជាពិសេសចំពោះសមិទ្ធផលនានាដែលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាខិតខំរក្សាស្ថិរភាពថ្លៃនិងស្ថិរភាព ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុក្នុងរយៈពេលខ្លីនិងមធ្យមបានប្រសើរ និងបានជួយគាំទ្រដល់កំណើន សេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។

២/- ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ADB) : ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីបានផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស ដើម្បីរៀបចំអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធជាតិទូទាត់សងប្រាក់ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០៦-២០១៥ ឱ្យទៅជាយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០ ដែលត្រូវបានរាជរដ្ឋាភិបាលប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការ កាលពីថ្ងៃទី៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១២ កន្លងទៅនេះ ដើម្បីធ្វើជាមតិចង្អុលទិសអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជាឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ និងមានកម្រិតសមាហរណកម្មខ្ពស់ ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

៣/- ក្រុមប្រទេសអាស៊ាន (ASEAN) : ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះនៃកិច្ចប្រជុំ ថ្នាក់ទេសាភិបាលធនាគារកណ្តាលអាស៊ានលើកទី៨ និងកិច្ចប្រជុំថ្នាក់ទេសាភិបាលរងធនាគារ កណ្តាល និងថ្នាក់អនុរដ្ឋមន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ានលើកទី២០ ព្រមទាំងបានចូលរួមកិច្ចប្រជុំពាក់ព័ន្ធ ផ្សេងៗទៀតនៅរាជធានីភ្នំពេញ ចាប់ពីថ្ងៃទី២៦-២៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២ ។

នៅថ្ងៃទី៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១២ គណៈប្រតិភូធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏បានចូលរួម ប្រជុំថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុ និងថ្នាក់ទេសាភិបាលធនាគារកណ្តាលអាស៊ាន+៣ លើកទី១៥ នៅទីក្រុងម៉ានីល ប្រទេសហ្វីលីពីន ។ នេះជាកិច្ចប្រជុំលើកដំបូងដែលរដ្ឋមន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុនិង ទេសាភិបាលអាស៊ាន+៣ បានជួបពិភាក្សាគ្នា ដើម្បីចែករំលែកជំនាញនិងបទពិសោធន៍គ្នា ទៅវិញទៅមក ក្នុងការពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុនិងរូបិយវត្ថុក្នុងតំបន់ ។

៤/- មជ្ឈមណ្ឌល SEACEN : កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយមជ្ឈមណ្ឌល SEACEN មាន ការរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស និង ស្រាវជ្រាវ ។ គណៈប្រតិភូធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានទៅចូលរួមកិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាទេសាភិបាល ធនាគារកណ្តាលស៊ានសិន (BOG) នៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២ នៅទីក្រុងសេអ៊ូល ប្រទេសកូរ៉េ ។ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌស៊ានសិន ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏បានសហការជាមួយធនាគារកណ្តាលអង់គ្លេស ធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះក្នុងការរៀបចំសិក្ខាសាលាលើកទី៥ ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងនយោបាយរូបិយវត្ថុ និង ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ចាប់ពីថ្ងៃទី១៨-២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២ នៅខេត្តសៀមរាប ប្រកបដោយជោគជ័យ ។ ក្រៅពីនេះ យើងបានបញ្ជូនមន្ត្រីជំនាញចូលរួមកិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលា និងវគ្គសិក្សានានារបស់ ស៊ានសិនជាប់ជាប្រចាំ ។

៥/- ធនាគារកណ្តាលនៃក្រុមប្រទេសនិយាយភាសាបារាំង (Francophone) : ប្រតិភូធនាគារ ជាតិនៃកម្ពុជាតែងតែបានទៅចូលរួមកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំរបស់ធនាគារកណ្តាលនៃក្រុមប្រទេស និយាយភាសាបារាំង (Francophone) ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរយោបល់និងបទពិសោធន៍ ក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការធនាគារកណ្តាល ការដឹកនាំគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ និងការ ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរូបិយវត្ថុ ។ កាលពីថ្ងៃទី២៣-២៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១២ គណៈប្រតិភូ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានអញ្ជើញទៅចូលរួមសន្និសីទប្រចាំឆ្នាំថ្នាក់ទេសាភិបាលធនាគារ កណ្តាលនៃក្រុមប្រទេសនិយាយភាសាបារាំង លើកទី១៩ នៅប្រទេសម៉ូរីស ។

៦/- សមាគមឥណទានកសិកម្មជនបទនៃក្រុមប្រទេសអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក (APRACA) : ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជាបានធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះរៀបចំមហាសន្និបាតលើកទី១៨ កិច្ចប្រជុំគណៈកម្មាធិការប្រតិបត្តិ APRACA លើកទី៦១ និងសន្និសីទថ្នាក់តំបន់ស្តីពី ការពង្រឹងសមត្ថភាពកសិករខ្នាតតូច តាមរយៈ ភាពច្នៃប្រឌិតនៃហិរញ្ញវត្ថុជនបទ ចាប់ពីថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ដល់ថ្ងៃទី១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១២ នៅខេត្តសៀមរាប ប្រកបដោយជោគជ័យ ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាត្រូវបានមហាសន្និបាត ជ្រើសតាំងជាប្រធានសមាគមនេះសម្រាប់អាណត្តិរយៈពេល ២ឆ្នាំ ចាប់ពីខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១២ ដល់ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៤ ។

៧/- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី មានការរីកចម្រើនជាលំដាប់ ។ យើងបានពង្រឹងនិង ពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយធនាគារកណ្តាលថៃ កូរ៉េ បារាំង វៀតណាម ឡាវ ម៉ាឡេស៊ី ម៉ុងហ្គោលី ឆេក លុចហ្សំបូរ អាស៊ីម៉ង់ និងធនាគារកណ្តាលនៃបណ្តាប្រទេសអាស៊ាននិង អាស៊ាន+៣ លើផ្នែកបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្សនិងផ្លាស់ប្តូរបច្ចេកទេស ។ នៅខែមីនា ឆ្នាំ២០១២នេះ យើងបានបើកកិច្ចប្រជុំទ្វេភាគី និងចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សារណៈយោគយល់គ្នា ចំនួនពីរជាមួយធនាគាររដ្ឋវៀតណាម ៖ ទី១/- អនុស្សារណៈយោគយល់គ្នាស្តីពី ការផ្លាស់ប្តូរ ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានធានារ៉ាប់រង និង ទី២/- អនុស្សារណៈយោគយល់គ្នា ស្តីពី ការបណ្តុះបណ្តាល កាលពីថ្ងៃទី២៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២ នៅទីក្រុងភ្នំពេញ ។

- គណៈអធិបតី
- លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ជាទីមេត្រី

សរុបមក សមិទ្ធផលទាំងឡាយដែលយើងសម្រេចបានសព្វថ្ងៃនេះ បានមកពីការខិតខំ ប្រឹងប្រែងបំពេញការងារប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ និងការចូលរួមសហការពី ក្រសួង-ស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ ដើម្បីប្រាប់ពីសមិទ្ធផលលម្អិតផ្សេងទៀត សូមអង្គសន្និបាត មេត្តាត្រងត្រាប់ស្តាប់បទឧទ្ទេសនាមរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំរបស់យើង ដែលនឹងរាយការណ៍លម្អិត ជូនអង្គសន្និបាតក្នុងពេលបន្តិចទៀតនេះ ។

ជាថ្មីម្តងទៀត ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងមន្ត្រីបុគ្គលិកទាំងអស់ ដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែងរួមចំណែកអភិវឌ្ឍធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ឱ្យរីកចម្រើន និងសម្រេចបានសមិទ្ធផលជាទីមោទនៈ ។ ខ្ញុំនៅតែមានជំនឿជាក់ថា លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា នៅតែបន្តស្មារតីសាមគ្គីគ្នាជាប្រពៃណីនេះតទៅទៀត ។ អង្គសន្និបាតរបស់យើងនឹងប្រព្រឹត្តទៅរយៈពេលមួយថ្ងៃ សូមលោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ខិតខំស្តាប់របាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលការងារដែលអនុវត្តកន្លងមក និង លើកទិសដៅការងារឆមាសទី២ ឆ្នាំ២០១២ ដើម្បីយកទៅអនុវត្តការងាររបស់ខ្លួនឱ្យបាន ជោគជ័យនិងមានប្រសិទ្ធភាព ។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមជូនពរដល់ លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី និងនាងកញ្ញា ដែលមានវត្តមាននៅក្នុងអង្គសន្និបាតនេះ សូមជូនប្រទះតែពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការ គឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ហើយទន្ទឹមនឹងនេះ សូមឱ្យអង្គសន្និបាតរបស់យើងមាន ដំណើរការប្រកបដោយជោគជ័យ ។

ខ្ញុំសូមប្រកាសបើកអង្គសន្និបាតជាផ្លូវការចាប់ពីពេលនេះតទៅ ។

សូមអរគុណ!

